

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	
СРПСКИ ЈЕЗИК	
Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест означају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.	
ТЕМА 1: Почетно читање и писање	
исходи	Начин остваривања
- разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита;	Овај наставни садржај остварује се кроз 90 часова. Реализација наставног садржаја се остварује испитивањем способности сваког ученика за говорно општење: (способност за репродуковање краћег садржаја, умешност за слободно говорно комуницирање, богатство речника) испитивањем предзнања читања и писања (познавање слова, читање и писање формирањем индивидуалних табела са резултатима испитивања ради упоређивања и уједначавања одељења, избора метода и поступака и праћења напредовања ученика. Све ово изводити уз помоћ наставних листова на три нивоа сложености, слика, цртежа, папира у боји, бојица, разних врста слагалица... Организовати вежбе у посматрању (визуелне вежбе) – да запажају и одабирају значајне појединости; развијају аналитичко посматрање, тематски организовано посматрање предмета, биљака, животиња, лица, слика, цртежа, и илустрација; да запажају облике, боје, положаје предмета и бића; уочавају покрет, динамику кретања, мимичке активности и гестикулације. Вежбати их да слушају (акустичке вежбе) – откривају и разликују звукове, шуме и тонове, разликују говорне карактеристике (говора) учитеља, друга, глумца и спикера.

	Учити их да пажљиво слушају говорника и саговорника. Развијати код ученика културу усменог изражавања: да причају на основу посматрања и на основу низа слика; препричавају текст, луткарске представе, цртане филмове. Објашњавати им појам гласа, речи, реченице. Показивати им како да чисто, јасно и правилно изговорају све гласове. Користити моторичке вежбе: којима вежбају покрете руке, шаке и прстију, пишу различите црте и линије као основне елементе слова; једноставно и спонтано ликовно се изражавају; усмерено и слободно цртају - у корелацији са ликовном културом, правилно се служе прибором за писање, цртање и сликање. Увежбавати их техники почетног читања и писања. Увежбавати логичко читање на одговарајућим текстовима из буквара: правилан изговор свих гласова, правилно наглашавање речи, течно повезивање речи у реченици јачином и темпом природног говора. Пратити, подстицати и вредновати читање сваког ученика понаособ. Разговарати о прочитаном. Учити их да графички правилно и естетски ваљано (лепо) пишу и то: слова, речи и реченице. Учити их правилном седењу и држању тела, употреби прибора за писање и сл. Подстицати и вредновати рукопис сваког ученика понаособ. Посебну пажњу усмераваати на ученике који већ имају извесна предзнања из читања и писања као и на оне ученике који заостају у стицању основне писмености и њима давати посебне задатке за рад. Када усвоје основе писмености настављати са увежбавањем и усавршавањем читања и писања и то до степена аутоматизованих радњи. Функционалним, осмишљеним и примереним повезивањем стечених знања и вештина, током усвајања почетног читања и писања, са одговарајућим програмским садржајима из осталих предметних подручја (граматика и правопис, лектира, језичка култура) омогућавати ученицима да на сваком часу говоре, читају и пишу.
	ТЕМА 2: Књижевност
-активно слуша и разуме садржај књижевно уметничког текста који му се чита;	Овај наставни садржај остварује се кроз 45 часова. Наставне садржаје остваривати кроз читање, слушање учитељевог и

- препозна песму, причу и драмски текст; - одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; - изрази своје мишљење опонашају ликова у књижевном делу; - препозна загонетку и разуме њено значење; - препозна басну и разуме њено значење;	уметничког читања текстова (звучни записи преко ЦД уређаја). Показивати и инсистирати на репродукцији правилног и течног читања, читања наглас и то: речи, реченица и кратких текстова; на провери разумевања прочитаног. Оспособљавати ученике да у читању уочавају и знаке интерпункције (тачка, упитник, узвичник). Тежити да ученици поступно овладавају интонацијом обавештајних, упитних и узвичних реченица и да прилагођавају читање текстовној ситуацији (гласно и тихо, брзо и споро читање). При том увек систематски, доследно и критички вредновати ученичко читање. Вежбати са ученицима како да читају у себи реченице и кратке текстове (након што првенствено савладају технику читања наглас). Навикавати ученике на правилно дисање; стицање хигијенских навика при читању. Објашњавати како се тумаче текстови из лектире и то све у служби усавршавања читања и писања и увођења ученика у основне појмове о књижевности: уочавање наслова, имена аутора, садржаја и илустрација у књизи; уочавање просторних и временских односа и битних појединости у описима бића и природе; уочавање главних ликова, њихових особина и поступака. Објашњавати како да запазе основна емоционална стања (радосно, тужно, смешно) и како да усвоје појмове: добро, зло. Давати питања на која ученици дају одговоре о прочитаном садржају (реченице, одељка, песме, приче, басне, бајке, драмског текста), карактеристичних реченица у тексту. Систематично и поступно показивати како да усвоје књижевне и функционалне појмове као што су књижевни појмови из лирике и то: песма, стих и строфа; основно осећање - на нивоу препознавања. Из епике: прича, догађај, место и време збивања. О књижевном лику - изглед, основне етичке особине и поступци. Препознавање пословица и загонетки. Када је у питању драмска игра и драмска радња (на нивоу препознавања). Садржаје домаће лектире реализовати у другом полугодишту. Тиме их навикавати на
---	---

	редовно читање а часове можемо реализовати у школској библиотеци.
ТЕМА 3: Језик (граматика, правопис и ортоепија)	
- разликује слово, речи реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово;	Овај наставни садржај остварује се кроз 10 часова. Наставни садржај остваривати кроз објашњења ученицима шта је глас, слово, реч и реченица (да знају да препознају). Све ово обављати користећи различите слике, цртеже, слагалице. Објаснити им која је улога гласа у разликовању значења речи, а то остваривати међусобним слушањем гласова, слушањем гласова са ЦД уређаја. Учити их да разликују реченице као обавештења, питања и заповести и то њиховим изговарањем (интонацијом) и препознавањем у тексту; слушањем гласова преко ЦД уређаја. Највише пажње поклањати изговорању и писању гласова <i>ћ, ч, ђ, џ, х</i> и <i>р</i>, ако ученицима причињавају тешкоће. У оквиру правописа највише пажње посвећивати правилној употреби великог слова на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночлана), правилном потписивању (име, па презиме), употреби тачке на крају реченице, месту и функцији упитника и узвичника у реченици. Све обрађивати и проверавати научено кроз наставне и радне листове на три нивоа сложености. Правописна правила савладати систематским вежбањем. Организовати их што чешће.
ТЕМА 4 Језичка култура (говорење, слушање, писање и читање)	
- учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/ сликама и о доживљајима - усмено описује ствари из непосредног окружења; - бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;	Овај наставни садржај остварује се кроз 35 часова. Основне облике усменог и писменог изражавања објаснити кроз препричавање краћих и једноставнијих текстова из буквара, читанке, часописа за децу, цртаних филмова, радијских и телевизијских емисија за децу. Ученици причају о догађајима и доживљајима на теме које се односе на ближе и шире окружење (непосредна околина, родитељски дом, школа, игра, излети; посете, сусрети); причају на основу стваралачке маште; приче према низу слика - поступно откривање слика, по логичном редоследу. Описују предмете и то уочавањем и именовањем изразитих обележја једноставних предмета и омиљених играчака; описују биљке и животиње: описују биљке на основу заједничког посматрања; описују животиње и то: слободно

- напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (усеби) са разумевањем прочитаног; - пронађе информације експлицитно изнете у тексту	описивање љубимца и описивање животиња на основу заједничког посматрања. Описују предмете, биљке и животиње на основу личног искуства/сећања и знања из предмета свет око нас. Усмена и писмена вежбања остваривати преко ортоепских вежби: кроз правилан изговор гласова, сугласничких група, речи, ономатопеја, брзалица; преко ортографских вежби: преписивање речи и кратких реченица и то са задатком; проверавати и вредновати уредност и читкост писања; диктатима за примену правописних правила; аутодиктатима; усмерено и самостално састављање реченица; реченице са допуњавањем; реченице од задатих речи и сл; одгонетањем и решавањем ребуса; казивањем напамет научених текстова (лирских и епских); сценским импровизовањем драмског/драматизованог текста; употреба речце Ви из поштовања и учтивости); писањем честитки; израдом домаћих писмених задатака (до пет) и њиховом анализом на часу - у другом полугодишту. Језичку културу ученика неговати кроз игровне активности, посебно кроз језичке игре (разговор са непослушном лутком, са књижевним ликом, ситуационе игре, стварне ситуације, ...). Могу се користити и преметалке, ребуси, палиндроме, уланчавање, једноставне укрштене речи.
НАПОМЕНА : Приликом реализације наставног плана, код ученика ће се радити на развијању међупредметних компетенција, и то: у оквиру наставне теме Почетно читање и писање - Компетенција за целоживотно учење; у оквиру наставне теме Књижевност –Компетенција за учење и Естетичка компетенција; у оквиру наставне теме Језик –Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама; у оквиру наставне теме Језичка култура – Компетенција за учење, Сарадња и Одговорно учешће у демократском друштву. Ученици раде индивидуално, у пару, групно. Настава је индивидуализована за ученике којима је то неопходно било да су укључени у ИОП или не. Допунски рад организовати за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја као и за ученике који наставне садржаје усвајају по ИОП-у. Допунском наставом ученицима помоћи да савладају нејасноће код њима тешких наставних јединица, омогућити их да све пропусти надокнаде и наставе рад упоредо са осталим ученицима или бар приближно усвоје садржаје предвиђене основним нивоом постигнућа. Настава ће се изводити кроз угледне часове, тематске дане, часова у природи, кроз часове корелације са предметима	

народна традиција, верска настава, ликовна култура ,свет око нас, коришћењем медија у настави, кроз извођење стручних излета. Посетама: Сајму књига, библиотекама (градска, школска), позоришним представама. Учешћима на литерарним конкурсима, рецитаторским такмичењима. Посете и учешћа на културним манифестацијама. Сарадња са родитељима је неопходна при остваривању садржаја и стандарда. Оценом се стиче увид у комплетан рад ученика. Оцена подразумева описну оцену и све остале околности (залагање на часу, залагање ван часа, психо-физичке способности, раст и развој детета).
На крају школске године извршити завршно тестирање.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова

ТЕМА 1: Геометрија (положај, величина и облик предмета и линије)

Исходи	Начин остваривања
- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/ разложи фигуру која се састоји од познатих облика;	Овај наставни садржај реализује се кроз 27 часова и то 11 часа обраде и 16 часова утврђивања. Кроз задатке из уџбеника, радних и наставних листова на три нивоа тежине обрадити и увежбати са ученицима предвиђени садржај. Уочавати величину предмета као и односе међу њима; кроз стваралачке игре одређивати положаје објеката према себи; научене релације међу предметима: већи, мањи; лево, десно; испред, иза: испод, изнад; горе, доле, у, на, ван, између; са исте стране, са супротних страна; усправно и водоравно. Користити игралике активности у циљу уочавања односа. Уочавати предмете облика круга, правоугаоника и квадрата. Затим предмете облика коцке, лопте, квадра и ваљка, и на крају пирамиде и купе. Користити очигледна наставна средства: играчке, предмете из учионице и сл. Наведене садржаје увежбавати путем цртежа и на часовима физичког васпитања. Праве и криве линије увести као линије којима су оивичени геометријски облици, а затим

- разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира	проширити на појмове отворене, затворене и изломљене линије. Усмеравати ученике да уочавају и препознају линије на предметима у непосредној околини; цртају линије кредом или маркером по табли, бојицама по папиру, фломастером по фолији; апликативно и графички приказују унутрашње и спољашње области; концима у боји и лењиром уочавају и обележавају тачке, а затим их спајају и тако добијају криве и праве, затворене и отворене линије, дужи; да помоћу конаца у боји и апликација упоређују линије по дужини; да упоређују предмете и линије од ока; организовати стваралачке игре с циљем утврђивања и увежбавања наученог; увежбавање остварити и преко цртежа и бојења. За обележавање тачака користити слова А;Е; О; М; Т; Ј. Упоређивање реалних предмета упоређивати „одока“. Научено увежбавају решавањем задатака цртањем помоћу лењира и слободном руком. Подстицање ученика да посматрају и опажају предмете и слике у објективној стварности и да упоређују дате предмете по дужини и боји. У раду користити моделовање, сецкање, лепљење, преклапање фигура и активности цртања геометријских фигура, коришћењем шаблона и слободном руком помоћу квадратне или тачкасте мреже.
ТЕМА 2: Бројеви	
-броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их набројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена	Овај наставни садржај остварује се кроз 146 часова и то кроз 57 часова обраде и 89 часова утврђивања. Објаснити појам скупа и то описом скупа, навођењем чланова или својстава. Сликама, цртежима, воћем, бомбонама, различитим предметима, објаснити шта је скуп, члан скупа, како изгледају и како се формирају скупови са различитим и скупови са истим бројем елемената. Цртежима и сликама, писањем по табли са унапред исцртаним квадратићима, слагалицом, коцкицама, пластелином, графитном оловком, бојицама ученици уче да пишу и изговарају цифре, бројеве (објаснити значење цифре и броја). Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоређивање бројева. Кроз цртеже и игре усвојити значење $<$, $>$, $=$, а затим их и записати. Кроз различите игре у корелацији са музичком културом и физичким васпитањем усвојити редне бројеве.

броја незаписујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле;	Објаснити ученицима сабирање и одузимање природних бројева и то употребом рачуналки, дрваца, коцкица, сличица... у првој десетици, у оквиру 20 (са прелазом преко десетице) и од 20 до 100 (без прелаза преко десетице); усвајање и примена својства природних бројева паран, непаран, претходник, следбеник. Након тога усвојити знакове + и -; речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већи за, мањи за, и све то што очигледније путем слика, цртежа, наставних и радних листова на три нивоа тежине, уџбеника,... На језик прилагођен ученицима и са очигледним средствима, објаснити својства сабирања (асоцијативност и комутативност). Преко очигледних средстава и примерених задатака усвојити нулу као сабирак и резултат одузимања. Након објашњења и примера решених од стране учитеља и ученика (заједно), а у вези са одређивањем непознатог броја у најпростијим једнакостима, следи самостални рад ученика и то кроз израду задатака на три нивоа тежине а у вези са применом сабирања и одузимања. Упознати ученике са кованицама и папирним новчаницама (до 100 дин) како би се оспособљавали за коришћење новца у свакодневном животу.
ТЕМА 3: Мерење и мере	
-измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.	Овај садржај остварује се кроз 7 часова и то кроз 3 часа обраде и 4 часа утврђивања. За упознавање метарског система мера, користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Исто тако, вежбати да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па по завршеном таквом мерењу утврдити израчунавањем колику су грешку учинили. Упознати ученике са концептом мерења без увођења стандардних јединица мере. Меримо предмете истим јединицама мере (сламка, спајалица, корак, ...), али и мерење једног предмета користећи се различитим јединицама мере. Решавати задатке пресликавања (померања) тачке или фигуре у квадратној мрежи. Посебну пажњу обратити давању и изради домаћих задатака јер ће на тај начин ученици створити навику за сталним учењем и обнављањем наученог. Задавати текстуалне, проблемске задатке, задатке са геометријским приказом, аритметичких задатака, текстуалне задатке у којима су дати и подаци који нису битни за решавање задатка, логички задаци са одричним реченицама.

Напомена: Приликом реализације наставног плана, код ученика ће се радити на развијању међупредметних компетенција, и то: у оквиру наставне теме Геометрија - Компетенција за учење и Компетенција за решавање проблема; у оквиру наставне теме Бројеви – Рад са подацима и информацијама, Компетенција за решавање проблема и Дигитална компетенција; у оквиру наставне теме Мерење и мере– Рад са подацима и информацијама и Комуникација.

Ради се фронтално, индивидуално, у пару, групно, диференцирано... Часови математике реализоваће се у току школске године кроз угледне, корелације, радионице, тематске дане (интегративна настава), програмирану наставу. Учествовањем на међународном такмичењу „Кенгур“, Фестивалу науке (школски ниво и др...). Настава је индивидуализована за ученике којима је то неопходно, било да су укључени у ИОП или не. Допунски рад се организује за ученике који у редовној настави из математике не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја као и за ученике који наставне садржаје усвајају по ИОП-у. Допунском наставом ученицима помоћи у савлађивању нејасних и тешких наставних јединица, омогућити да све пропусте надокнаде и наставе рад упоредо са осталим ученицима или бар приближно усвоје садржаје предвиђене основним нивоом постигнућа. Сарадња са родитељима је неопходна при усвајању садржаја и остваривању исхода.

Оценом се има увид у комплетан рад ученика. Под оценом се подразумева описна оцена и све остале околности (залагање на часу, залагање ван часа, психо-физичке способности, раст и развој детета).

Наставне садржаје могуће остваривати кроз наставу у природи, излете у непосредној околини и ван ње, стручне излете, тематске дане, корелације, радионице, посете другим школама у окружењу.

На крају школске године извршити завршно тестирање.

СВЕТ ОКО НАС

Циљ: учења предмета света око нас јесте упознавање саног себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ОБЛАСТ: НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ

Тема 1: Ја и други

ИСХОДИ	Начин остваривања
-препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге;	Овај садржај остварује се кроз 6 часова и то кроз 5 обраде и 1 систематизације. Ученици су дошли у школу са основним идејама о себи, свету и свему што га окружује.

- правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;	Кроз разноврсне активности у којима се уважава средина у којој ученик живи и непосредно свакодневно искуство, омогућити разумевање различитости али и повезаности чланова друштвеног окружења. Кроз разговор са децом навести их да уоче да сва жива бића имају неке заједничке особине. Пошто је породица основ стицања основних знања о култури живљења, то ће кроз разговор најбоље навести ученике да искажу своја сазнања о становању, исхрани, одевању, очувању здравља и животној средини. Поред разговора, ученике упућивати да и цртежима представљају своје виђење амбијента у коме живе. На блиским примерима, ученицима показати основне физиолошке потребе заједничке за све људе, као и на одређена правила којима ће се задовољити правила понашања. Уочавање разлика, интересовања и различитости међу људима. Својим активностима и активностима друге деце сазнаће о уважавању различитости, својим правима и правима других (Дечја недеља).
ТЕМА 2: Породични дом, школа	
-се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; сарађује са вршњацима у заједничким активностима;	Ова тема се остварује кроз 4 часа и то кроз 4 часа обраде. Кроз разговор наводити их да пронађу себе у групама људи у окружењу (породица, рођаци, суседи, суграђани, вршњаци). Игровним активностима мотивисати ученике да науче и примене основна правила понашања у породици, школи, насељу. Разгледањем породичних и других фотографија, слушањем, читањем пригодних песама, ученици ће усвојити основна знања, проширити свест о себи и наћи своје место у групама људи.
ТЕМА 3: Здравље и безбедност	
-одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других;	Овај садржај остварује се кроз 8 часова и то кроз 4 часова обраде и 4 часа утврђивања. Очигледним примерима (саобраћајница у непосредном окружењу школе, и гост саобраћајни полицајац) приказати безбедно кретање у саобраћају неопходно за кретање од куће до школе.

-примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	Развијати здраве навике и оспособљавати их да препознају и адекватно реагују у потенцијално опасним ситуацијама по њихово здравље и живот. Играње игара/игрица у вези ситуација у саобраћају и природних непогода могу бити погодне за увежбавање садржаја о безбедности.
ТЕМА 4: Оријентација у простору и времену	
- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.	Овај садржај остварује се кроз 9 часова и то кроз 4 часова обраде и 4 часа утврђивања и 1 систематизације. Опажање односа у простору и времену, овладавање одговарајућим појмовима и њихова адекватна употреба ван школе и у школи, обрадити кроз различите игровне активности (песмице о данима у недељи) и изради плана дневних активности, али и недељних. Вежбати оријентацију и појмове: лево-десно, напред-назад, горе –доле, у школском дворишту, учioniци. Решавање једноставних укрштених речи, али и организација квизова знања. Могуће је садржаје реализовати кроз корелацију са математиком и физичким васпитањем.
ТЕМА5: Човек ствара	
-посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко; -разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; -учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене -повезује резултате учења са уложеним трудом	Наставна тема се реализује кроз 7 часова, и то 4 часа обраде, 2 часа утврђивања и 1 систематизације. На предметима из непосредног окружења препознавати, именовати, и упоређивати материјале који се користе у свакодневном животу. Путем додира (тактилно) уочити и упоређивати предмете: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко. Извођењем огледа, бележењем, описивањем повезивати својства материјала са њиховом употребом вредношћу као и њиховом пажљивом употребом, одлагањем амбалаже и употребљених предмета на одговарајуће место. Израда корпи – кутија за одлагање различитих материјала.
ТЕМА6: Разноврсност природе	
-прати инструкције одраслих у опасним	Тема се реализује кроз 38 часова, 22 часа обраде, 15 часова утврђивања и 1 час

ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; -својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; -препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; -штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места -препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;	систематизације. На очигледним примерима објаснити појам живо-неживо. На очигледним примерима ученици треба да уочавају и именују различите делове тела живих бића и да их повезују са њиховом функцијом. Помоћу слика у уџбенику, ученици ће препознавати, именовати и описивати биљке и животиње и наводити место где живе. Са ученицима, у школском дворишту посматрати биљке са задатком да уочавају промене на њима. На основу слика у уџбенику, енциклопедија, излета у природи и посета сеоским домаћинствима, оспособити их да умеју да препознају животиње по изгледу и начину оглашавања, и да их опишу; умеју да именују различите породице животиња (женка, мужјак, младунче). Извођењем једноставних огледа закључивати шта је бићима потребно за живот и како недостатак неких услова утиче на развој биљке. Организовати различите игровне активности (игре погађања, асоцијације, квиз..) како би на интересантан начин обновили научене садржаје. Помоћу слика у уџбенику, пригодних сајтова са интернета, уочавати где све има воде у природи. Увођење човека као дела живе природе, са посебним нагласком на чула, односно њиховој улози у свакодневном животу и спознавању света који нас окружује. Прикупљати податаке у окружењу, анализирати резултате и сврставати у одговарајуће категорије, водити белешке, и на тај начин изучавати природне феномене и промене у окружењу. Разговарати о позитивним и негативним утицајима човека у непосредној околини, уочавати изворе загађивања воде, ваздуха и земљишта у околини. Организовати акције у школи ради заштите животне средине, као што је сакупљање и одвајање отпада за рециклажу- папир, пластика.
Напомена: Приликом реализације наставног плана, код ученика ће се радити на развијању међупредметних компетенција, и то: у оквиру наставне теме Породични дом и школа - Одговорно учешће у демократском друштву и Сарадња; у оквиру наставне теме Ја и	

други – Сарадња и Компетенција за учење; у оквиру наставне теме Здравље и безбедност - Одговоран однос према здрављу; у оквиру наставне теме Човек ствара - Компетенција за учење и Одговорно учешће у демократском друштву; у оквиру наставне теме Разноврсност природе - Одговоран однос према околини; у оквиру наставне теме Оријентација у простору времену - Рад с подацима и информацијама и Компетенција за учење.

Праћење и вредновање знања ученика вршити континуирано уз уважавање знања и интересовања ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. Оствареност постављених исхода проверавати најчешће усмени испитивањем и разговором са ученицима. Оцена ће представљати одраз квалитета испуњености постављених знања, умења, ставова и вредности. Ученицима који наставу прате по ИОП-у, прилагодити њиховим способностима и активно их укључивати у све хуманитарне акције везане за концепт одрживог развоја природе.

Наставне садржаје могуће остваривати кроз наставу у природи, излете у непосредној околини и ван ње, стручне излете, тематске дане, корелације, радионице, посете другим школама у окружењу и институцијама културе (библиотеке, музеји, позоришта, биоскопи,...).

На крају године извршити завршно тестирање.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ: учења предмета *физичко и здравствено васпитање* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ТЕМА 1: ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

Исходи	Начин остваривања
-ученик уме да примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	Развој физичких способности се прати на свим часовима као и на другим организационим облицима рада. Посебан осврт се ставља на активности у припремном делу часа, где учимо правилно извођење вежби обликовања и упознавање са значајем њиховог правилног извођења. Бирати вежбе које

- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневно мживоту; - одржава равнотежу уразличитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже својствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других;	одговарају основном задатку главног дела часа и служе за обучавање и увежбавање конкретног задатка. Главне активности часа се одвијају у циљу даљег развијања физичких способности, у складу са наставном темом, и то развијање спретности, покретљивости (игре са реквизитима и без, коришћење различитих справа), издржљивости (разне врсте трчања, елементарне игре, вежбе уз музику, плес), брзине (различите кретне структуре изводити максималним интезитетом из различитих почетних положаја, штафетне игре, вежбе максималном брзином) и координације (различити ритам са променом услова рада). Инсистирати да ученици самостално вежбају, демонстрирају научене вежбе и правилно држе тело. Примењивати диференциране облике рада, доzirати вежбе у складу са њиховим могућностима и користити одговарајућу терминологију за вежбе.
ТЕМА 2: МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ (ходање и трчање; скакање и прескакање; бацање и хватање; пузање, вишење, упори и пењање; вежбе на тлу; вежбе равнотеже; вежбе са реквизитима; плес и ритмика; полигони)	
-ученик уме да примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневно мживоту;	Усвајање моторичких вештина, остварити кроз примену основних и проширених програмских садржаја примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода. Вежбати:

- одржава равнотежу уразличитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже својствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других;	-различите начине ходања и трчања са правилним држањем тела – користити обележене линије на спортским теренима; ходање на прстима уз изручење са истезањем тела. За трчање користити препреке- палице и вијаче поређане у низу. Увежбавати брзо трчање са поласком из стајалишта, лежања, упора чућећег и др. начина поласка. Игре са различитим облицима ходања и трчања. -различите врсте поскока (у месту, кретању, скок у даљ, скок увис). За рад користити вијаче, греду, шведску клупу, струњаче, песак, шире дворишне травнате површине, ластиш. Посебну пажњу обратити на правилно извођење вежби, сигурно и безбедно скакање и прескање. Укључити игре „школице“ и „ластиш“. Дуге вијаче прескакти појединачно из места, са уласком и изласком према могућностима ученика. Различите врсте игара. -увежбавати бацање и хватање различитих лоптица обема рукама, из места у ходању и трчању. Бацати лопту увис и хватати са додатним задацима (окрет, плесак руку, затварање очију). Правилно вођење и додавање лопте у месту и кретању. Организовати игре са вођењем и додавањем лопте са задацима и гађање у циљ. - на справама у школском дворишту (пењалице, пањеви, лестве), као и школске клупе, обручи, увежбавати пузање, пењање, провлачење и вишење. -на струњачи изводити став на лопатици „свећа“, као и различите врсте колута. -на исцртаним линијама ходати са правилно постављеним стопалима(гимнастички корак) напред и уназад са различитим положајима руку (одручење, о бок). На греди и ширем делу шведске клупе, ходати напред и назад са опруженим упором ноге, у изручењу, .. -палице, обруче, вијаче, чуњеви и др. користити код вежби обликовања, али и код трчања, поскока и скокова. Реквизити могу бити поређани на краћем и дужем одстојању тако да се осим прескакања могу користити и код дизања и ношења (коцке, медицинке, предмети из учионице, ..). За ове активности организовати разл.елементарне игре са коришћењем палица, вијаче, обруча,
---	---

	чуњева. -уз пратњу одговарајуће музике ритмички ходати и трчати са променом ритма, уз плесак. Кретање са променом положаја руку, ногу и тупа. Укључити дечји поскок. Сачинити састав од научених елемената уз музичку пратњу. Могу се користити вијаче, траке. Научити плесне кораке за „Ја посејам лубенице“ и „Дуње ранке“, али и једно коло по избору. -спортске терене искористити за организацију полигона са задацима на тлу уз коришћење справа и реквизита (провлачење, ношење, котрљање, ..) као и са елементима пењања (на греду, клупу, ...) Усвојене моторичке вештине омогућиће ученицима да их примене у свакодневним и специфичним животним ситуацијама. Ученицима који нису у стању да усвоје неке од садржаја, задају се слична али лакша вежбања од предвиђених или пред вежбе. Уколико ученик не достигне предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигне у наредном периоду. Усаваршавање неких моторичких задатака је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.). У раду са напреднијим ученицима реализују се проширени садржаји. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за различите физичке активности.
ТЕМА 3: ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (култура вежбања и играња; здравствено васпитање)	
-ученик уме да примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у	Ова наставна област реализује се кроз све организационе облике рада, наставне области и теме уз практичан рад. Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком

игри и у свакодневно мживоту; - одржава равнотежу уразличитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; уредно одлаже својствари пре и након вежбања; наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других;	васпитању, спорту и здрављу. Основне информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу. Ова наставна област обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању и здрављу; развијање и неговање другарства; препознавање негативних облика понашања у игри и др. У раду постепено уводити терминологију вежби и утицај вежби на организам. Упознати их са правилима понашања на вежбалишту и истицати неопходност правилног понашања током вежбања. Формирање свести о потреби чувања како својих тако и туђих ствари. Поштовати правила игре. Прихватање победе и пораза на социјално прихватљив начин (без ругања). Подстицати их да током игре поштују противничку и награде је аплаузом. Кроз вежбање именовати делове свог тела као и значај вежби за тело. Учити их променама током развоја (извршити мерење на почетку, полугодишту и на крају године, стопала, висине, тежине). Уочити разлику између здраве и болесне особе, и ко све брине о нашем здрављу. Стварати навику за редовним одржавањем личне хигијене, најпре одвајање личних ствари за вежбање од гардеробе за рад на часу, прање руку и умивање након вежбања, коришћење личног пешкира. Редовно проветравање учионице. Ове и друге значајне теме могу се обрадити и кроз предавање стручних лица из Дома здравља (медицинска сестра, нутрициониста, и др.) али и пригодни сајтови са интернета. Поред наведеног у овој области потребно је радити на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирању правилног односа према различитостима, чувању личне и школске имовине, неговању друштвених вредности итд.
НАПОМЕНА: Исходи за наставу физичког васпитања су јединствени за све три наставне области. На почетку сваког часа обавезне су вежбе загревања и обликовања а на крају часова поздрав. Ученицима који не могу да постигну у потпуности наставни садржај, прилагођавамо наставу и смањујемо критеријум оцењивања.	

Наставна средства која не постоје у школи и не могу се ни набавити од стране школе као установе, покушавамо да набавимо, направимо, искоришћавамо шта има у школи, у сарадњи са родитељима и локалном средином набављамо или правимо. Оценом имамо увид у комплетан рад ученика. Ученици се оцењују описно, на три нивоа пратећи и вреднујући: стање физичких способности, стање здравља и хигијенских навика, достигнути ниво савладаности моторичких вештина и однос према раду. Организовати недељу школског спорта, активности у природи (крос, излети, спортски дан), међу школска такмичења, зимовања, летовања и кампови.

ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Циљ: учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа	
ТЕМА 1: Ликовна култура и окружење	
Исходи	Начин остваривања
- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;	За реализацију ове теме подстицају ученике да гледају и уочавају природу као и урбану околину око себе. Упућивати ученике на предмете које користе или виђају у свом окружењу (аутомобили, мобилни телефони, шк.прибор, прибор за јело, ...) а чији изглед (дизајн) су осмислили уметници. Наводити ученике да пореде свој и утисак других, да постепено уче, да образлажу (својим речима) оно што им се свиђа или не свиђа, да разумеју и поштују чињеницу да свако може имати другачији естетски доживљај. Упознавање са уметничким занимањима и продуктима извршити понудом неколико једноставних појмова које треба да повежу (слика-сликар). У колико постоје могућности ученике водити у неке установе културе (биоскоп, позориште) и указивати на правила понашања и облачења, на разлике у правилима понашања и на опажање уређења простора и карактеристичне атмосфере унутар установе.

- изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе	
ТЕМА 2: Односи у видном пољу	
-користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;	Разговарати са ученицима о простору, шта је лево а шта је десно, горе, доле на пр.птице су горе а ми се налазимо доле и на интегрисаним часовима предмета ликовна култура, математика и свет око нас. Шта видимо да се налази горе када смо у затвореном простору. Шта видимо горе и доле када смо на улици...шта је лево а шта десно, и да ли бисмо то што видимо могли и да нацртамо, насликамо или да урадимо глином. На основу опажања и разговора ученици сами долазе до решења. Појмове кретања повезати са кишом, облацима, инсектима, птицама, аутомобилима, лифтовима, људима, кућним љубимцима. Исте активности повезати и са појмом звука, и реализовати кроз интегрисане часове музичке културе и физичког и здравственог васпитања.
ТЕМА 3: Обликовање	
- преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; -обликује једноставне фигуре одмеког материјала;	Избор прибора и материјала примарно вршити према информацијама које се односе на безбедност и здравље па тек онда на информације на изражајним својствима. Обликовањем разних врста глине, ученици спонтано комбинују поступке додавање и одузимање, што је лакше него само обликовање једним поступком. Ученике наводити да размишљају, истражују да се договарају и размењују идеје и искуства, како би смислили како да ефикасно споје два или више материјала када обликују ликовни рад.

одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе	Развијати осећај за линију у форми игре. Тражити од ученика да цртају, комбинујући прибор (оловку и бојицу). Ученике постепено уводити у сликање. Један од поступака је ученицима задати да „цртају и боје“ само помоћу четке и боје (не користе оловку). Када је реч о рециклажи важно је да знају да могу да преобликују материјал и предмете које желе да баце. Давати ученицима информације о уметничким делима, укључујући и она која ученици овог узраста не разумеју, како би се омогућилу ефикасније стицање општих компетенција.
ТЕМА 4: Споразумевање	
-изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе	Садржаји се односе на читање (разумевање информација), у првом реду визуелних(рекламе, илустрације у уџбеницима и дејим часописима, изрази лица, ..). Наставник бира активности и садржаје у циљу оспособљавања ученика за читање визуелних информација. Ученици стичу свест о томе да се разне поруке не преносе само говором већ и звуком (школско звоно), бојом (семафор), сложеним сликама, музиком, мимиком... Сложене приче у сликама (цртани филм, стрип) тумаче се на интегрисаним часовима ликовна култура и српски језик. Када је реч о графичким знацима (слово, цифра, нота) корисно је задати ученицима да украшавају одабрани знак и на тај начин се уводе у калиграфију. У зависности од празника наставник осмишљава украшавање ентеријера у складу са народном традицијом.
Напомена: Оценом, која је описна, стално пратити ученике, њихов рад, труд и оствареност исхода. Естетском анализом на крају сваког часа или наставне целине (изложбом радова, анализом ученика, мојом анализом), ученици стално уче и подстичу се на рад, социјализацију и демократски однос у одељењу па и друштву. Организовати изложбе, посете, учешће на ликовним конкурсима, презентације, корелације, тематски дани, посете музејима, галеријама, као и позориштима.	

МУЗИЧКА КУЛТУРА	
Циљ: учења предмета музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа	
ТЕМА 1: Слушање музике	
Исходи	Начин остваривања
-објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; -разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; -препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; -повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; -поштује договорена правила понашања при слушању музике; -користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; -изговара у ритму уз покрет бројалице; -пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; -пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; -повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са	У реализацији задатака ове теме користити музику са ЦД за први разред и упућивати ученике да препознају на вокално-инструменталним композицијама све важније елементе слушане композиције. Захтевати да ученици сами објашњавају своја осећања и запажања после слушане композиције. На тај начин ученици ће развијати своју критичност према уметности. Подстицати их да покретом, пантомимом и цртежом изражавају свој доживљај музичког дела. Ученицима давати задатке да прво обрате пажњу на карактер слушаног примера и обавезно им понудити опције одговора. Давати јасна упутства за слушану композицију (извођачки састав, темпо, ритмичке карактеристике, понављање, промена и сл.).

бојама, ритам са графичким приказом; -објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; -учествује у школским приредбама и манифестацијама; -направи децје ритмичке инструменте; ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре - помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; -избере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	
ТЕМА 2: Извођење музике – певање и свирање	
објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; -разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; -препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; -повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; -поштује договорена правила понашања при слушању музике; -користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; -изговара у ритму уз покрет бројалице; -пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; -пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; -повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са	Реализацију исхода ове теме реализовати подстицањем памћења текстова песама, певању истих, праћењу на децјим ритмичким инструментима и изради истих. Свој доживљај и разумевање музике пратити одговарајућим покретима и ликовно представљати. Изражајним певањем песама по слуху и слушањем музике подстицати ученике да уочавају особине тона (трајање и висину). Кроз певање, свирање и слушање музике усмерићу ученике на усвајање музичког речника (певање-свирање, хор-један певач, оркестар-један свирач, клавир-клавириста, виолина-виолинист, труба-трубач, хармоника-хармоникаш, бубањ-бубњар...). Главни критеријум за одабир песама је квалитет музичког дела. Пре почетка певања потребно је спроводити кратке вежбе за распевавање, при чему посебно треба обратити пажњу на правилно држање тела, дисање и дикцију. Песме се уче по деловима уз инсистирање на изражајном извођењу

бојама, ритам са графичким приказом; -објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; -учествује у школским приредбама и манифестацијама; -направи децје ритмичке инструменте; ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре - помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; -избере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	песме. Учити песме по слуху и повезати покрет и певање кроз извођење народних музичких и дидактичких игара. Свирање се реализује на децјим ритмичким и алтернативним инструментима (тело, предмети из окружења, Орфов инструментаријум,...)
ТЕМА 3: Музичко стваралаштво	
објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; -разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; -препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; -повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; -поштује договорена правила понашања при слушању музике; -користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; -изговара у ритму уз покрет бројалице; -пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; -пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; -повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са	Пажљивим слушањем музике предочавати им да уочавају музичке целине и да брзим договором саставе музичку игру уз покрет. Упоредо са певањем, свирањем и слушањем мотивисати ученике на опонашање звукова из непосредне околине, смишљање малих ритмичких целина говором или спонтано изговорених група гласова. Такође подстицати ученике на слободну звучну импровизацију децјим инструментима, односно рукама или ногама. Стваралаштво може бити заступљено кроз импровизацију игре/покрета на одређну музику; израду децјих ритмичких инструмената од раз.материјала; музичке импровизације, муз.питања и одговори, компоновање мелодије на задати текст, илустрацију доживљаја музике, одабир познатог музичког у односу на литерарни садржај.

бојама, ритам са графичким приказом; -објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; -учествује у школским приредбама и манифестацијама; -направи децје ритмичке инструменте; ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре - помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; -избере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	
Напомена: Постигнућа ученика проценити на основу: доприноса у оквиру групног рад, израдау креативних задатака на одређену тему, рад на пројекту, специфичне вештине. Наставне садржаје реализовати кроз корелације, тематске дане, пројекте, посете позоришту, музичким фестивалима, школама у окружењу. У односу на степен напредовања ученика , садржаје прилагодити њиховим могућностима и нтересовањима.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	
Циљ: подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.	
ТЕМА 1: Људска права (Ја и други у одељењу)	
Исходи	Начин остваривања
-наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује -уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу	Прва тема се бави дететом, ко је оно, његовим осећањима и потребама, сличностима и разликама. Погодно је садржаје света око нас, који се такође баве дететовом личношћу, оснажити кроз садржаје

-понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других -препозна код себе и других основна осећања -препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима -преиспитује своје поступке и рихвата да не мора увек да буде у праву -тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права -разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним дрлима, филмовима -комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме -слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење -сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму -договара се и одлучује у доношењу одељенских правила и да се понаша у складу са њима -својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници - препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати -заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу -учествује у изради плана једноставне акције -са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију -доприноси промоцији акције -на једноставан начин вреднује изведену акцију	грађанског васпитања. Играње улога и ситуационих игрица представити себе и уједно упознати другове у свом окружењу. Кроз разговор о томе шта воле да раде и цртање својих аутопортета и осећања ученици откривају своје особености, међусобне разлике и сличности. Помоћу игре преображаја, размену о сопственим способностима и вредностима, и цртање сопственог знака ученици упознају себе и друге. Евоцирање и цртање пријатних и непријатних успомена ученици интегришу прошла искуства. Помоћу игре поверења уче да се узајамно подржавају.
ТЕМА 2: Демократско друштво (одељење/група као заједница)	
	Овом темом код ученика развијати свест о потреби уважавања

	различитости и особености, уочавати и превазилазити стереотипе везане за пол, изглед, узраст, понашање, порекло. Кроз прављење заједничког цртежа у малим групама ученици се уче да се договарају. Кроз цртање и игру слагалица деца се уче да сарађују. Кроз игру улога, ученици се уче да препознају осећања и потребе, и „жртве“ и „насилника“, и да нађу конструктиван начин да превазиђу ово понашање. Разговором ученици уче да артикулишу појам пријатељства. Кроз игру, ученици се подстичу да смисле како ће да обрадују једни друге.
ТЕМА 3: Процеси у савременом свету (комуникација и сарадња)	
-	Кроз комуникацију и сарадничке односе, развијати појам Оспособљавати ученике да активно доприносе развоју школе по мери детета. Кроз цртање и разговор ученици артикулишу своје проблеме и уче да користе машту и креативност, а физичким вежбама се ослобађају тензије. Кроз вежбу опуштања и вођене фантазије ученици уче како могу да постигну смиреност. Кроз вежбе кретања, невербалног изражавања и цртања осећања подстиче се опажање и изражавање осећања. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја и симболичког приказа беса пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење уместо потискивања беса. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја страха и размену о стратегијама расплашивања, даје им се могућност да изразе и поделе страхе и да развију нове стратегије за превазилажење страха. Кроз разговор о извору туге, цртање унутрашњег доживљаја туге, размену и игру моделирања, даје им се могућност да изразе и поделе тугу, добију дозволу за плакање и развију стратегије за превазилажење туге. Кроз игру асоцијација, невербално изражавање, цртање унутрашњег доживљаја љубави и размену о знацима љубави, даје им се могућност да диференцирају доживљај и експресију љубави.

ТЕМА 4: Грађански активизам (акција одења/групе)	
	У овј теми подстицати код ученика самосталност и одговорност при извођењу неке акције. Ученицима се даје могућност да сами бирају чиме ће се бавити, шта је то што желе да подрже или промене и направе план како ће се доћи дорешења. На тај начин све што се до сада радило, кроз претходне теме, моћиће да се прикаже. Групним радом, договарањем, сарадњом са вршњацима и одраслима, подстичемо самопоуздање и личне одговорности. Заједничким активностима ученици ће бити у ситуацији да разумеју неопходност правила која регулише животна заједница и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењају правила сагласно са потребама активности.
Напомена: Исходи за све теме су исти, односно преплићу се. Садржаји се реализују кроз различите интерактивне облике: радионице, симулације, игре улоге, студије случаја, дискусије, мини акције које могу бити погодне у датом тренутку. Оцењивање ученика је описно.	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	
Циљ: Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања	
Исходи	Начин остваривања
ТЕМА 1: ДИГИТАЛНО ДРУШТВО 18 часова	
По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих;	Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја, па ће учитељ на самом почетку проверити доступност дигиталних уређаја самих ученика и на који начин их користе. Разговором представљати дигиталне уређаје: десктоп рачунар, лаптоп или таблет јесу рачунари,

– наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; – упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; – користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); – упореди дигитални и папирни уџбеник; – упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; – наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; – наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;	али то је и телефон, као и нека савремена играчка, фрижидер, клима уређај, веш-машина. Такође разговором представити где се све користе дигитални уређаји и шта тиме добијамо. Нпр. лекари (повезивањем рачунара са системом здравствене заштите обезбеђује да ажурни подаци о здравственом стању пацијента буду доступни не само једном лекару, већ свим лекарима укљученим у његово лечење. Не постоји потреба ни за издавањем папирних рецепата за лекове. Тиме се смањују трошкови и обезбеђује правовремено издавање лекова); касир у продавници? (скенирајући бар-кодове, касир ради брже, производи које су купци купили нису више на стању у продавници, менаџер продавнице зна шта треба набавити, а шта не); наставници (корист електронски дневник, дигиталне уџбенике). Укључити све ученике у дигиталну платформу за коришћење дигиталних уџбеника у којима решавају задатке, играју образовне игре. Приказати различите могућности комуникације и могућности које пружа виртуелно окружење. Приликом извођења екскурзија, наставе у природи и посета музејима, демонстрирати ученицима виртуелну посету неког од најзначајнијих светских музеја/галерија.. Употребити неку од постојећих веб-презентација (http://viminacium.org.rs/izlozbe/viminacium-virtual-tour/) или апликација и, виртуелно, упознати ученике са местима и културним добрима (музејима, манастирима, споменицима) које ће посетити.
ТЕМА 2: БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА (5+3)	
По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја	Хеуристичким разговором указати на животне ситуације које су их увериле у корисност дигиталних уређаја. Нпр. плаћање рачуна од куће (без чекања у реду, у време када им је угодно, чак и ноћу), проналажење потребних информација (радно време продавнице, број телефона, временску прогнозу, читање новина и сл.), коришћење навигације...

како не би угрозио здравље; – наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; – доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; – наброји основне податке о личности; – објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; – именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера	Излистати и направити пано о занимањима која користе дигиталне уређаје. Приказати видео-запис http://bit.ly/Kibernetski и нагласити да проблеми који настају са видом и коштано-мишићним системом не настају од употребе технологије, већ од неправилног положаја тела, претежног седења, дужег гледања без промене фокуса, па је важно неговати здравствене навике. Заједно са ученицима излистати неке од здравствених ризика; разговарати о дужини утрошеног времена испред екрана, направити одговарајуће постере. Организовати акцију прикупљања електронског отпада. Приказати одабране видео-записе који адекватно третирају електронски отпад. Разговарати о безбедности у свакодневном окружењу и указати на различите врсте непримерених садржаја у onlajn свету. Приказати одабране видео-записе које презентују неке од најчешћих појава небезбедности на интернету. Крађа: http://bit.ly/Opljackani Лажни идентите: http://bit.ly/LazniIdentitet Више информација о безбедном коришћењу интернета код деце узраста 4-8 година (стручне текстове, цртане филмове за децу, итд.) могу да се пронађу на: https://digitalni-vodic.ucpd.rs/zastita-licnih-podataka-i-privatnosti-na-internetu/. Такође излистати где деца могу потражити адекватну заштиту: 1. родитељ/други законски заступник 2. наставник, педагог, психолог, директор 3. https://pametnoibezbedno.gov.rs/ 4. Телефон: 19833 Forma: https://pametnoibezbedno.gov.rs/prijava-nelegalnog-sadrzaja/ Користан извор: https://www.commonsense.org/education/digital-citizenship/lesson/putting-a-stop-to-online-meanness
---	---

физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;	Свакодневним активностима и употребом дигиталних уређаја показивати начине на које одлажемо исте, бришемо са њих прашину, не доносимо никакве течности близу њих, не остављамо их на сунцу или поред радијатора и сл.
ТЕМА 3: АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА (5+5)	
По завршеној теми ученик ће бити у стању да: – анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; – протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; – уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); – доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.	Кроз једноставне вежбице разлагања, увести ученике у појам алгоритма. Послужити се појмовима која деца уче, нпр. поступак за записивање слова и бројева; припрема чаја или неког омиљеног напитка; низ сличица од којих треба направити причу са сувишним елементима, и др. Увођење симбола (слова која се уче у првом разреду) и дешифровање од стране ученика ће омогућити да изврше непознати задатак, као што то раде дигитални уређаји (робот поправља аутомобил, калкулатор решава математичке проблеме, ..) Како би ученици повезали алгоритам са понашањем дигиталних уређаја, показати им једноставан алгоритам (на табли), а затим и да демонстрира како се дигитални уређај понаша у складу са тим алгоритмом. Користан је рад у програмима на адреси https://scratch.mit.edu/projects/19685257/ http://www.helloruby.com/
Напомене: Код ученика пратити уложени труд, самопроцену, вршњачку процену, заинтересованост за стицање нових знања. На часовима се користе дигитални уређаји (рачунар, таблет, мобилни телефон) које поседује наставник, школа и ученик ако има свој. За ученике које немају могућности за коришћење интернета код куће, наставник мора обезбедити могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе.	

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА	
Циљ: Стварање и развијање позитивног односа према наслеђу, традицијама и обичајима нашег народа.	
Исходи:	Начин остваривања
1. Тема: Биљке (5 часова, 4+1)	
- познају разноврсност биљака - познају биљке из непосредног окружења - познају основне лековите траве и њихова лековита својства	Ученици посматрањем, уочавањем, прикупљањем биљака, прављењем хербаријума стичу знања о биљкама из непосредне околине, као и лековитим травама. Подстицањем проналазе нове изворе информација и самостално долазе до нових сазнања о биљкама, коришћењем енциклопедија, хербаријума информационих технологија.
2. Тема: Кућа (31 час , 24+7)	
- познају, упоређују и откривају особености куће –некада и сада - познају огњиште као центар окупљања породице -поседују знања о снабдевању водом – развојни пут од ватре на огњишту до струје - познају структуру куће – сеоског дворишта - знају начин организације живота на селу – подела послова - знају о живом свету који је везан за човека	Упознати ученике са местом за градњу куће, начином изградње, деловима куће и обичајима везаним за усељење читањем пригодних текстова, посматрањем слика, драматизацијом (ставити ученике у улогу домаћина, домаћице...) Интерактивном методом обрадити садржаје о огњишту, софри, намештају, осветљењу, користећи различите изворе информација и кроз разговор са старијим особама. Цртањем, посматрањем слика, читањем текстова, прављењем макета обрадити типове кућа у Србији и на тај начин остварити корелацију са предметима ликовна култура и српски језик. Такође, кроз корелацију са предметом свет око нас, обрадити насеља. Ученици прикупљају старе фотографије, фотокопије карактеристичних објеката кроз време (кућа) и правите албуме. Коришћењем литературе, речника, кроз разговор са својим укућанима или суседима, проналазе старе речи и израз који се још увек користе, а имају исто значење као речи у савременом животу кроз разговор са својим укућанима или суседима и израђују свој електронски речник. Ученици сакупљају и бележе обичаје, загонетке, брзалице, народне песме и приче и на

- знају материјалну компоненту традицијске културе путем додира - тумаче обичајно обредну праксу - поседују прва и елементарна знања о традицији и култури кроз фолклорне текстове	тај начин активно учествују у очувању традицијске културе нашег краја.
Напомена: Часови се реализују као угледни, тематски дан, кроз корелацију са верском наставом, у школској Етно-кући, школском врту лековитог биља, извођењем наставе у природи. Остварује се корелација са предметима ликовна култура: цртањем, резањем, лепљењем, као и са предметом свет око нас повезивањем знања о биљкама. Ученици учествују у организацији „Школског фестивала науке“ стичу знање посетом „Фестивала науке“ у Београду, а својим мини пројектима и радионицама учествују на школској манифестацији „Зеленишијада“. Два пута у току школске године изводиће се стручни излети у циљу повезивања теоријског и практичног знања.	

ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ Верске наставе – православног катихизиса јесте да ученици постану чланови Литургијске заједнице, да науче и разумеју основне вредности које њихова вера проповеда. Кроз наставу се пружа један систематичан и целовит приказ живота, схваћен из перспективе православног предања, уважавајући и отворено разговарајући о осталим приступима животу (друге вере, наука, различите теорије о свету и животу). Ученици треба да се упознају са православним искуством које се сведочи кроз Литургијску заједницу која је есхатолошка (будућа) реалност на земљи, кроз историјску реалност Божијег деловања на земљи у Христу и кроз животе многих светитеља и знаменитих хришћанских личности, кроз деловање Цркве у потоњим вековима до дана даншњег и одговарање на савремене и актуелне изазове, као и теме. Циљ је разумети отвореност и лепоту слободе које нам пружа православна хришћанска вера.

Исходи

Начин остваривања

ТЕМА 1:УВОД

Ученици ће бити у стању да разумеју основна сазнања о Упознавање основних тема и појмова о који ће се обрађивати у оквиру

темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса.	предмета.
ТЕМА 2: ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	
Описивање и објашњење значења појма заједнице као и њихов однос према њима блиским особама (породици). Препознавање да не можемо једни без других. Знање да нас љубав повезује са другима. Прихватање друге личности. Разумевање да је Бог Света Тројица (Заједница), као и да крштењем постајемо чланови Божије породице (Цркве)	Тема садржи четири часа, три предвиђена за обраду и један за систематизацију. Наставне садржаје реализовати употребом разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Због узраста ученика, његове психофизичке развијености, интересовања, вероучитељ се користи различитим начинима мотивације, од слике, презентације, мозаике и слагалице. Користити различите приче и слике које приказују породицу као заједницу. Уз корелацију са редовном наставом повезујемо и са новом заједницом (живот у школи); односе у заједници, правила понашања, али и тако учимо шта је Божија породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...). Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
ТЕМА 3: Заједница љубави Бога, човека и природе	
Ученици ће сазнати да заједница са Богом почива на слободи. Да знају да је послушност израз љубави. Препознају да је даривање плод љубави. Да сазнају да је молитва разговор са Богом. Да се упознају са молитвом Оче наш. Да знају да је Бог Отац створио свет из љубави. Препознају да је наш живот Божји дар. Да разумеју да Бог жели да живимо у заједници са Њим	Тема има шест часова и то четири обраде, 1 систематизација и 1 утврђивање. За ову наставну тему користимо уџбеник и аудио материјал; обрађујемо и тумачимо приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо, поштујемо. Заједнички закључујемо како можемо да помогнемо другима; љубављу чинимо добра дела. Обрађујемо садржаје који говоре и приказују лепоту створеног света и са

	корелацијом српског језика и обрада песмице: „Ал` је леп овај свет-Змај,, Учимо и понављамо више пута молитву Оче наш, како би је лакше упамтили. Такође, пре сваког часа радимо исто, па временом постају самостални у понављању исте.
ТЕМА 4: Неизмерна љубав Божија – Христос се роди	
Ученици ће бити у стању да препознају и именују главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима). Препознају да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави. Препознају да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему	Тема има 5 часова, 3 обраде и 2 вежбања. Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено, а ради бољег разумевања гледати цртани рађен према Библији о Божићу Погодна је корелација са музичком културом и обрада Божићне песме: „Божић, Божић благи дан“; која ће се касније представити на приредби. Живот и дело Светог Саве – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје свет као и Свети Сава) приближити ученицима корелацијом са српским језиком, лиовном културом и музичком културом (као тематски дан), где ће се кроз приче, песмице и слике садржаји боље усвојити. Обрађујемо Химну Светом Сави. Учимо да је певамо, а представити се у цркви. Учимо и библијско казивање о стварању света, где ћемо кроз разговор и приче за децу,прикажемо да сви постојимо захваљујући неизмерној љубави Божијој и да нама - својој деци је увек спреман да опрости и прихвати нас са љубављу. Сликама упознајемо ученике са животом првих људи-Божја жеља да свет буде Црква. Корелације о Божићу и Св. Сави и тематски дани..
ТЕМА 5: Црква – заједница са Богом	
Ученици ће моћи да опишу појединости библијске повести о стварању света и да знају зашто за Бога кажемо да је Творац. Да на елементарном нивоу објасне повезаност људи и природе. Уоче да се у Цркви остварује јединство	Тема има 9 часова, 7 обрада и 2 утврђивање. У овој наставној теми ојашњавам ко су први људи. Говорим ко их је створио, због чега и са којим циљем. Закључујемо да ми као деца

људи и природе са Богом. Да знају да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора). Да се упознају са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божија породица	Божија имамо задатак да бринемо о природи. Говоримо о томе на који начин бринемо о природи која нас окружује. Али их и наводим на то да се све освећује на Литургији и да је, у ствари то, круна нашег постојања. Уз употребу Библије и фотографија или икона објашњавам настанак причешћа, као и то ко је Христос, а ко апостоли и какав су однос они имали. Разговарамо и о поста; објашњавам шта је и чему служи, а како би ученицима било занимљивије, можемо тим поводом и да разменимо рецепте који су њима најдражи. Корелација са ликовном културом или народном традицијом
ТЕМА 6: Христова љубав према човеку и свету	
Ученици ће бити у стању да препознају и именују главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима). Препознају да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави. Препознају да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему	Тема има 3 часа, 2 обрада и 1 вежбање. У оквиру ове теме обрађујемо јевањелску причу Милостиви Самарјанин. Тумачимо је на основу Библије, а онда је деца илуструју на начин на који су је доживели. Учимо да певамо песмицу „Знаш ли ко те љуби силно“ уз употребу цд-а. Она нам може користити и за неку од приредби. Обрађујемо Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) из илустроване Библије. У орилог томе учимо и да певамо Васкршњи тропар. Могуће су корелације са народном традицијом поводом Васкрса и Лазареве суботе. Такође и изложба или угледни час.
ТЕМА 7: Наша брига о свету (творевини Божијој)	
Ученици ће моћи да препричају одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку. На елементарном нивоу објасне међусобну повезаност свих људи и природе. Препознају и именују поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу.	Тема има 6 часова, 3 обрада и 2 утврђивање 1 вежбање У овој наставној теми ојашњавам ко су први људи. Говорим ко их је створио, због чега и са којим циљем. Закључујемо да ми као деца Божија имамо задатак да бринемо о природи. Говоримо о томе на који начин бринемо о природи која нас окружује. Али их и наводим на то да се све освећује на Литургији и да је, у ствари то, круна нашег постојања.